

Natur & friluftsråd 10/6-19 kl 18-21

Plats: Smedsgården Norra Alnön

MOF	Leenene Karlsson
Kultur- och fritidsförvaltningen (KoF)	Anders Erlandsson, Lars-Erik Återgård
Miljökontoret (MK)	Helena Brus
Sundsvalls Orienterings Klubb (SOK)	Ingrid Nylander Wiklander
MYKO	Jessica Andersson
MSI	Lotte Nord
MBF	Jan Olof Tedebrand
XA-Altitud	Eva-Lena Nord
Naturskyddsföreningen	Moa Eld Isaksson
Geologerna	Tomas Binett
Njurunda Scouterna	Caroline Vågberg
Njurunda Friluftsförbundet	Gun Svedin
Länsstyrelsen	John Granbo

Anteckningar

Mötet började med att vi besökte ett par geologiskt intressanta platser på Norra Alnön. Tomas Binett från Sundsvalls Geologiska Sällskap guidade oss och berättade om geologin på Alnön. Vid började vid industriområdet vid Smedsgården. Lokalen är intressant då vi kan uppleva nästan hela Alnöns geologiska bildningsprocess på ett och samma ställe. Tomas visade en bergvägg med intressanta bergarter. Han berättade att vi stod ca 2 km under den dåtida markytan och ca 3 km ovanför den nu stelnade magmakammaren/calderan som försåg ett ökenartat djurlöst landområde med den världsunika magman för ca 585 miljoner år sedan. Det dåtida grundhavet låg nere vid Hudiksvall och där kröp trilobiter, armfotingar och ortoceratiter omkring på botten. Det vi såg där var ljusa karbonatit- (magmatisk kalk) och mörka ijolitseriebergarter (rika på natrium och kalium och utan kvarts) som trängt upp i den omgivande äldre berggrunden (ca 1 850 miljoner år gammal sedimentgnejs/metagråvacka).

Den omgivande berggrunden har där omvandlats till fenitbergarter (det brunröda berget närmast vägen).

Den andra lokalen låg vid näset och där tittade vi på Medelpads landskapssten, alnöiten.

Vidare vid Smedsgården berättade John Granbo från Länsstyrelsen om skötseln av ängarna i naturreservatet. Skötseln görs främst genom slåtter och bete av hästar numera. På ängarna blommade det för fullt. Vi såg några ovanliga blommor, bland annat:

Getrams

Rödkämpar

Rockentrav

Sanddraba

1. Naturfestivalen

Inbjudan har gått ut till Naturfestivalen. Det blir 15 september på Norra Berget. I år kommer vi i stället för Smultron och Sång eller clownen Daff Daff anlita Äventyrsbyggarna. De gör en upplevelseslinga där barnfamiljer får träffa olika skogsrån i skogen.

Vi breddar även evenemanget i år till att bjuda in deltagare som informerar om olika miljö- och klimatfrågor.

Vi håller på att planera för fullt med marknadsföring. Man får gärna hjälpa till att sprida informationen via sociala medier. Affischer kommer snart och de skickas ut på mail, den som har möjlighet att skriva ut och sätta upp på lämpliga platser får gärna göra det.

2. Handlingsplaner för Natur och frilufsplan.

Kultur och fritid är klar med sin handlingsplan. Alla andra förvaltningar jobbar på med detta. Vi får berätta mer om det under hösten.

3. Information från kommunen

Miljökontoret kommer att få förstärkning av två personer till naturvårdsgruppen. Ronnie börjar närma sig pension och till hösten får vi en ny kollega i naturvårdsgruppen, Jens Löfgren från Timrå. Han börjar 2 september. Ronnie jobbar kvar till årsskiftet, och eventuellt lite längre. Ytterligare en person är anställd, Jessica Peters. Hon är dock föräldrar ledig fram till maj nästa år. Hon kommer från Länsstyrelsen där hon jobbat med samhällsplanering och strandskyddsärenden.

Anders berättar att kommunen ska spara pengar och det innebär för rådets del att vi måste ställa in studieresan till Örnsköldsvik. Vi får försöka ordna så resan blir av nästa år istället.

Besparingen kommer inte påverka skyltning av leder som planerats. Det ska genomföras under sommaren med hjälp av feriearbetare.

Besparingar har också drabbat både Naturvårdsverket, Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen när det gäller naturvårdsfrågor. Så det blev inga pengar till nya LONA-projekt i år.

I utmärkelsen av Årets Friluftskommun fick Sundsvall full pott, men vi slutade på en delad 2:a plats med flera andra kommuner. Den som knep första platsen i år var Olofström som har genomfört en omfattande samverkansinsats genom medborgarforumen Påverka friluftslivet och naturvården! och genom workshopen Skolnära skogar. Arbetet var en process där medborgare, föreningar m.m. och pedagoger från kommunens skolor och förskolor deltog. Hela processen dokumenterades och därefter skapade de ett naturvårds- och friluftsprogram.

4. Information mellan medlemmar

MSI: Samarbetar med andra föreningar vid sina vandringar. Alltid den 1: varje månad kl:13.00. Geologerna var med den 1 maj när de gick till Juniskär, de kom ca 100 personer. 1 juli blir det vid Skatan/Omsberget med Ulrika Stenbäck som berättar om historien. 1 augusti vid Bergafjärden tillsammans med botaniska föreningen, Agnetha Toomingas. De går till runstenen.

Extra vandringar med Lotte varje onsdag i augusti, kl:18.00. Kommer gå till bland annat Björnklippan.

MOF: Alla vår-exkursioner är klara i år. Det är lugnt med aktiviteter i sommar. Till hösten startar ringmärkning vid Hörningsholm. Gilla Medelpads ornitologiska förening på Facebook och håll koll på när det är dags för ringmärkning.

MBF och MYKO: Var till Kårböle och tittade på den brandpåverkade skogen. Där börjar ny grönska komma fram nu. Mycket intressant och givande enligt de som deltog.

MBF är på gång med ny landskapsflora. Bengt Gunnar Jonsson leder inventeringen av ekonomiska rutor.

Medelpads botaniska förening har en Facebook-grupp där alla aktiviteter läggs ut. Håll koll där om ni vill följa på någon tur.

Friluftsförbundet Njurunda: Bygget vid Fiskdammen har kommit igång och hoppas vara klar under hösten.

Föreningen har kommit igång med Mulle-grupper. Mulle är mycket populärt, men det är brist på ledare.

SOK: Hitta ut pågår för fullt. Kartan finns att hämta ut Kulturmagasinet/Sundsvalls kommun/visit Sundsvall/och hos annonsörer mfl. Finns även som app att ladda ner till mobilen. Rekommenderas.

XA: Prova på är första tisdagen varje månad med åldersgräns på 6 år. Gratis att låna utrustning. Man kan följa Altituds FB där annonseras alla händelser. I slutet av juli får de

besök av Fritid för alla. Målgruppen är ungdomar med funktionsvariationer som får komma och prova på.

NSF: Naturskyddsföreningen har ny styrelse som håller på att jobb ihop sig. Alla deras aktiviteter kan följas på vår hemsida eller Facebook samt Instagram (Naturskyddsföreningen Sundsvall Ångeman). Närmast är 27 juni möte om Mångfaldsparken i Galtström. 26 juli blir det föredrag om fjärlar i Kramfors, Länsförbundet, preliminärt. 28 juli Botanisk vandring i Borgsjö tillsammans med Botaniska föreningen. 8 aug svamputflykt vid Selångers kyrkogård tillsammans med Myko.

SGS: Geologerna har varit i Hälsingland och besökt de brandhärjade områdena. De har beökt lökgrottorna vid Smitingen. Närmast ligger ett besök till Sala silvergruva, samt Kleva gruva och nickelförekomster.

Njurunda scouter: De har sina scoutmöten varje vecka. Så ska de ha hajk och veckoläger framöver. Veckoläger blir i å i Väassarö.

Länsstyrelsen: John Granbo säger att de vanligen inte jobbar i nära samarbete med föreningar. De är gärna bollplank inför vistelser i naturreservat och kan även delta vid exkursioner eller liknade i reservaten. I maj fick de förfrågan från kungahuset om besök till riktig skogsmiljö. Då fick prinsessan Viktoria besöka Jämtgavelns naturreservat på en 10 km vandring som blev mycket uppskattad.

5. Kommande möten

Kommande möten: tisdag 27 augusti, onsdag 25 september, tisdag 22 oktober, onsdag 4 december.

6. Övriga frågor

När det gäller utveckling av terrängcykling på Södra Berget har tillväxtverket förordat att vi ska dra tillbaka ansökan för att kunna ansöka igen. De kan inte godkänna ansökan som den är utan vi behöver ändra en del saker när det gäller affärsutvecklingsdelen. Så istället för avslag får vi en ny chans att söka innan 5 september i år.

Anders har lagt upp de kontakter som godkänt att finnas på hemsidan. Men många har inte besvarat förfrågan. Anders skickar påminnelse till de som inte svarat.

Antecknat av
Helena Brus